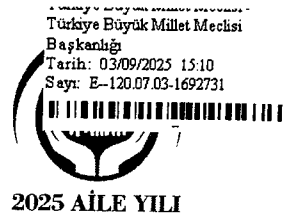

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-20842280

Konu : Soru Önergesi (7/25811)

7/25811

92 137

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1602995 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili Sayın Orhan SARIBAL'a ait 7/25811 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/25811) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: C09B946B-6E8E-4989-A369-427569BD4D75

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Levent BOZKURT

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ORHAN SARIBAL'A AİT 7/25811 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde 500 bin adet belgeli yer altı suyu kuyusu bulunmaktadır.

Ülke genelinde yer altı suyu kaynaklarının %66'sı sulamada, %25'i içme ve kullanmada, %9'u ise sanayide kullanılmaktadır.

Bursa il genelinde yer alan, yer altı suyu rezervinin, sektörel olarak dağılımı ise; içme ve kullanma (hayvansal kullanım dâhil) %50, sulama %23, sanayi ise %27'dir.

Yer altı sularına ilişkin olarak ülkemizdeki 25 havzanın 12'sinde (Gediz, Akarçay, Sakarya, Burdur, Batı Akdeniz, Yeşilirmak, Kuzey Ege, Küçük Menderes, Büyük Menderes, Susurluk, Konya ve Ergene havzaları) "Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik" hükümleri doğrultusunda, yer altı suyu kütlelerinin miktar ve kalite durumlarının belirlenmesi çalışmaları tamamlanmıştır. Marmara, Doğu Karadeniz, Batı Akdeniz, Antalya, Doğu Akdeniz ve Kızılırmak havzalarının çalışmaları ise Nehir Havza Yönetim Planları altında yürütülmektedir. Nehir Havza Yönetim Planları'nda yer altı suyu rezervlerinin korunması maksadıyla su çekimlerinin takibi, su çekimi envanterinin oluşturulması ve seviye ölçümlerinin yapılması, su kayıplarının azaltılması ve suyun verimli kullanılmasına ilişkin tedbirler belirlenmiştir/belirlenmektedir.

Bakanlığımızca çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm vb. sektörlerin adil ve dengeli su paylaşımını sağlamak aynı zamanda su kullanımından elde edilecek faydayı en üst seviyeye çıkarmak amacıyla havza ve alt havza bazında Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) hazırlanmaktadır.

Şu ana kadar Seyhan, Gediz, Küçük Menderes, Konya, Akarçay, Burdur, Batı Akdeniz, Kuzey Ege, Büyük Menderes olmak üzere 9 havzada SSTP tamamlanmış ve yayımlanmıştır.

SSTP ile havza ve alt havza ölçeğinde her sektörün ihtiyacı olan suyun, ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan analiz edilerek planlanması yapılmaktadır. Bu çalışmalarda iklim değişikliği sebebiyle oluşabilecek kuraklık risklerine karşı normal durum ve 4 farklı kuraklık senaryosu (hafif kurak, orta kurak, şiddetli ve çok şiddetli kurak dönemler) ile geleceğe yönelik havzadaki çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm gibi sektörlerin havza bazındaki su taleplerine uygun olarak su tahsis senaryoları hazırlanmakta ve su tahsis planlaması yapılmaktadır. İklim değişikliğinin tarımsal üretim ve gıda arzı üzerindeki etkileri değerlendirilmekte ve tarım sektöründeki riskler en aza indirilmektedir.

Bakanlığımızın koordinasyonunda devam eden Su Verimliliği Seferberliği kapsamında, su kaynaklarımızın kalite ve miktar olarak korunarak ve sürdürülebilir şekilde kullanılması için su verimliliği çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Ulusal su verimliliği hedeflerinin ve stratejilerinin ortaya konulduğu "Değişen İklimle Uyum Çerçevesinde Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033)" hazırlanmıştır.

Belgeyle sadece insanların değil, ekosistem duyarlılığı ile tüm canlıların gereksinimlerini dikkate alacak şekilde başta tarım, sanayi ve hane halkı kullanımları olmak üzere tüm sektörlerde akılcı, paylaşımcı, hakkaniyetli, verimli ve etkin şekilde su kullanılması hedeflenmektedir.

Mezkûr belgede verimlilik ilkesi doğrultusunda Bakanlığımızca yer altı ve yer üstü su kaynaklarının korunması için belirlenen stratejiler ve eylemler şunlardır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Kentsel, tarımsal, endüstriyel her türlü faaliyetin bölgenin/havzanın su varlığına uygun şekilde planlanması,
- Suyun temininden, iletim ve kullanım süreçlerine kadar tüm aşamalarda kayıpların önlenmesi,
- Tarımsal sulamada verimliliği artıracak uygulamaların yaygınlaştırılması,
- Bütün sektörlerde suyun verimli kullanılmasını sağlayan yöntemlerin, sistemlerin, cihaz, ekipman ve malzemelerin kullanılması,
- Bireysel su verimliliği için su verimliliği kültürünün tesis edilmesi,
- Arıtılmış atık suların, yağmur sularının, gri suların, deniz sularının ve acı suların gerekli ön işlemlerden geçirilerek tamamlayıcı su kaynakları olarak değerlendirilmesi,
- Sanayide mevcut en iyi tekniklerin uygulanarak su kazanımının sağlanması,
- Döngüsel su kullanımının sağlanması,
- Su ayak izinin azaltılması ve
- Paydaş kurumlarda kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, iş birliği, eğitim ve farkındalığın artırılması.

Sanayi ve tarım sektörlerindeki yer altı suyu kullanımı; talep sahibinin kullanacağı yer altı suyunun miktarı, “faydalı ihtiyaç” adı altında ilgili Bakanlıklardan alınacak (tarım için, tarım il müdürlükleri, sanayi için ise sanayi il müdürlüklerinden) ihtiyaç belgesi dahilinde belirlenmektedir.

Avrupa Birliği’ne uyum çalışmaları kapsamında, Yeraltı Suyu Direktifi ve Su Çerçeve Direktifi’nin yer altı suyu ile ilgili hükümleri “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” ile ulusal mevzuata aktarılmıştır.

Bununla birlikte, Su Kanunu taslağında yer altı sularının miktar ve kalite açısından korunması maksadıyla koruma-kullanma dengesinin sağlanması, kirliliğin azaltılması, deşarjların önlenmesi, tahsis sicilinin yenilenmesi ve periyodik olarak gözden geçirilmesi ve ölçüm sistemlerinin kurulmasına yönelik hususlar düzenlenmektedir. Su Kanunu’nun yasalaşmasını müteakip ikincil mevzuat seviyesinde de yasal düzenlemeler gerçekleştirilecektir.

Ayrıca, 27.12.2024 tarihinde yürürlüğe giren Su Verimliliği Yönetmeliği su kaynaklarımızın korunması, verimli ve sürdürülebilir kullanılmasına yönelik esasları kapsamaktadır. Mezkûr Yönetmelik ile sektörel su kullanımlarının izlenmesi, kayıt altına alınması, orantısız su kullanımlarının ve su kayıplarının azaltılması, ekosistemlerin ve su kaynaklarının korunarak her türlü su kullanımında verimliliğin sağlanması hedeflenmektedir.

Yer altı sularının her türlü araştırılması, kullanılması ve korunması ile ilgili hususlar 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun ile düzenlenmiş olup mevzuat çerçevesinde gerek ilan edilen işletme sahalarında gerekse ilan edilmemiş sahalarda emniyetli rezerv oranında tahsisler yapılmıştır. Yer altı sularımızı korumak maksadıyla; verilen tahsislerin, havzadaki mevcut yer altı suyu rezerv miktarının üstüne çıktığı alanlar ise, yer altı suyu kullanımına kapatılmıştır. Kapalı sahada kuyu açılması halinde ise yine Kanun’un 18’inci maddesi kapsamında cezai işlem uygulanmaktadır.